

יום הכיפורים פרק שמיני יומא

פג.

עין משפט נר מצוה

כה א מיי פ"ב מהלכות
שבתא עשור הלכות ח
סמנ לאוין טט טושי"ע אר"ח
סי מתימ ספיק א:
כו ב טושי"ע שם ספיק א:
כז א שם ספיק ד:
כח ד שם ספיק א:
כט ה מיי פ"ד מהל'
מחללת אסורות ה'
עו פ"ב מהל' שבתא עשור
הלכות ח סמנ לאוין טט
טושי"ע אר"ח סי מתימ
ספיק ט:
עו מיי פ"ב מהלכות שבת
הלכות ח סמנ לאוין טט
טושי"ע אר"ח סי שבת
ספיק ט:
עא ז מיי שם ה' יח
טושי"ע אר"ח סי
שבת ספיק א:
עב ח מיי פ"ד מהל'
מחללת אסורות ה'
טו טושי"ע אר"ח סי מתימ
ספיק ט:
עג ט י ב ל מיי שם
הלכות:

הא מדקתני סיפא אם אין שם בקיאינ מאכילין אותו ע"פ עצמו
מכלל דרישא דאמר צריך. והכי קאמר כל כמנה דמנינ לאהדורי
אזקיאינ מהדרנין ולא סמכי' אחולה גופיה אלף היכא דליכא
זקיאינ כלל וכ"ש היכא דרופא זקי אומר אינו צריך וחולה אומר
צריך דלא סמכינ עליה להכחיש הזקי:
בז בר רב אשי אמר כל היכא

דאמר צריך אני. פלוגתא
דבנותא הוא אי הלכתא כמר בר
רב אשי אי לא צסקר תנאים
ואמוראים כמז הלכתא כמר בר
רב אשי כנולא הש"ס לצר ממיפך
שזעית ואודיתא מיפך שזעית צפרק
שזעית הדיינין (שזעיות דף מהל').
ואודיתא צפרק זה צורר (פסהדרין
דף כט): ור"ח כמז דהלכתא כותמיה
כנוליה הש"ס צר ממיפך שזעיה
ומיוורי חוורי גזי כומת הגידין שיליה
פרק בהמה המקשה (חולין דף עז):
וסמינך הפך לכן ורז האי ורזינו
גרשום ז"ל פסקו להלכתא כותמיה
(זכר) צמיפך שזעית ואודיתא וכנולי
הש"ס לא א:

ורכו רשעים מרחס. נעשו זרים ונתנכרו לאזהס שזעמים: אלר
פירי. להפקיע שערים ותניא (ב"ב דף ק"ג): אין אולרין פירות צארין
ישראל וכל דבר שהוא חיי נפש לפי שזמפקיעין את השערים:
תונבא. שטות אסטורדישוין¹ מחמת חוליו: על פי זקיאינ. תרי

יזורו רשעים מרחס נפק מינה שבתאי אצר
פירי: חולה מאכילין אותו על פי בקיאינ:
אמר ר' ינאי חולה אומר צריך ורופא אומר
אינו צריך שומעין לחולה מ"ט ז"ב יודע מרת
נפשו פשיטא מהו דתימא רופא קים ליה שפי
קמ"ל רופא אומר צריך וחולה אומר אינו
צריך שומעין לרופא מ"ט תונבא הוא דנקיט
ליה הנן חולה מאכילין אותו ע"פ בקיאינ ע"פ
בקיאינ אין ע"פ עצמו לא ע"פ בקיאינ אין על
פי בקי אחד לא הכא במאי עסקינן דאמר לא
צריכנא וליספו ליה ע"פ בקי לא צריכא
דאיכא אחרניא בהדיה דאמר לא צריך
מאכילין אותו ע"פ בקיאינ פשיטא ספק נפשות
הוא וספק נפשות להקל לא צריכא דאיכא
תרי אחרניי בהדיה דאמרי לא צריך ואע"ג
דאמר רב ספרא תרי כמאה ומאה כתרי ה"מ
לענין עדות אבל לענין אומדנא בתר דעות אזלינן וה"מ לענין אומדנא
דמונא אבל הכא ספק נפשות הוא והא מדקתני סיפא ואם אין שם בקיאינ
מאכילין אותו על פי עצמו מכלל דרישא דאמר צריך חסורי מיחסרא והכי
קתני בד"א דאמר לא צריך אני אבל אמר צריך אני אין שם בקיאינ תרי אלא
חד דאמר לא צריך מאכילין אותו על פי עצמו מר בר רב אשי אמר יכל
היכא דאמר צריך אני אפי' איכא מאה דאמרי לא צריך לדידיה שמעינן
שנאמר לב יודע מרת נפשו תנן אם אין שם בקיאינ מאכילין אותו ע"פ עצמו
טעמא דליכא בקיאינ הא איכא בקיאינ לא ה"ק בד"א דאמר לא צריך אני אבל
אמר צריך אני אין שם בקיאינ כלל מאכילין אותו ע"פ עצמו שנאמר לב יודע
מרת נפשו: מתני' ימי שאחזו בולמוס מאכילין אותו אפי' דברים טמאים
עד שיאורו עיניו מי שנשכו כלב שומה אין מאכילין אותו מחצר כבד שלו
ור' מתיא בן חרש מתיר ועוד אמר ר' מתיא בן חרש החושש בגרונו מטילין
לו סם בתוך פיו בשבת ימפני שהוא ספק נפשות וכל ספק נפשות דוחה
את השבת ימי שנפלה עליו מפולת ספק הוא שם ספק אינו שם ספק חי
ספק מת ספק כותי ספק ישראל מפקחין עליו את הגל מצאוהו חי מפקחין ואם
מת יניחוהו: גמ' ת"ר מניין היו יודעין שהאירו עיניו משיבחין בין טוב
לרע אמר אביי ובמעמא ת"ר ימי שאחזו בולמוס מאכילין אותו הקל הקל
טבל ונבילה מאכילין אותו נבילה טבל ושביעית שביעית טבל ותרומה
תנאי היא דתניא מאכילין אותו טבל ואין מאכילין אותו תרומה בן
תימא אומר תרומה ולא טבל אמר רבה היכא דאפשר בחולין דכולי
עלמא לא פליגי דמתקנינן ליה ומספינן ליה כי פליגי בדלא אפשר בחולין
מר סבר טבל חמור ומר סבר תרומה חמורה מר סבר טבל חמור אבל
תרומה חזיא לכהן ומר סבר תרומה חמורה אבל טבל אפשר לתקונה

1) שבת קטע. וש"ס,
2) תמורה כו: ובשזעיות
מז. אמר רבי ר"ה ברי
ד"ר ל"ב פפ"א, ג) ז"ל
ה"מ וכן אמת צדיק
והרש"ש ז"ל: ד ערין ז"ל
ה) וסופי פ"ד ה"ה,
1) ובערוץ פי כעין
טרידת דעת בעלתא,
ה) נ"ע ז"ל, ט עין ספ"ה
דלל"ס, י) רש"א מ"ז,
ז) ונ"ע מ"ס מהדרינן כע:
ד"ה מר ומוס' שזעיות מה.
ד"ה ולמר ומוס' חולין ע:
ד"ה מר ומוס' מכות פ:
ד"ה והוא דף טו. ד"ה
אלמנה.

תורה אור השלם

1. זורו רשעים מרחס
העו מבפסן דברין קוב:
ההלים ח ד
2. לב יודע מרת נפשו
ובשמתו לא יתערב
קל: משלי י"ד

לעוי רש"י

איסטורדישוין.
עילוף, הלם, מבוכה.

מוסף רש"י

ספק נפשות. לוי נפשו
דלא וכללו העדה כמז
(כתובות טו. ב"ק טז:
סנהדרין עט.).

תוס' ישנים

וחוה אמר צריך ב"ב,
ובגין שרע להיות מוקד,
דלא סן אין מאכילין
אוחו. ולא דמי להיה צריכה
לנע שמתיבתא מלקת פ'
את הנר ומוקמין לה צ"ל
מפנין (שבת קמח, ז)
כמומא, ומשעתי שמעלין
לה כנסת ואפי' איכא
אומרת בן, דהסם גמי קים
לכו לרפנן דצמיבו דעתא
דהלקת הנר דליה איכא
פיקוח נפס. וטעם דלת
לקתן אמרינן שזכר דלת
ומילואי, איכא גמי פיקוח
נפס למינן, אלף דהכלתן
חולה בעינן שימרו או הוא
שאוה קצין שנין מחמת
צריכה ארין מחללין עיה
יכבד עלו חוליו. ויש
ספריס שמזבן ביה דלא
מילתיה דר' ינאי פשיטא
ספק נפשות להקל, מזה
דממא הוא דקאמר חולה
אלף (אפי' ויבטיחין) וכן
(אמר) צריכין ארין (אמר)
צריכה ארין מחללין עיה
השבת, כולו מיירי דמחמת
דלמא סכנה אומר בן. מ"ד.
אגם גרמא לי דעבדתי
יודעס מנן מאנאן יש הברה
(דברים), עסקינן דכ"פ
ויכואף ז', איך נראה צדק
ובין כן ענינן. מר בר רב

הכי
לענין עדות אבל לענין אומדנא בתר דעות אזלינן וה"מ לענין אומדנא
דמונא אבל הכא ספק נפשות הוא והא מדקתני סיפא ואם אין שם בקיאינ
מאכילין אותו על פי עצמו מכלל דרישא דאמר צריך חסורי מיחסרא והכי
קתני בד"א דאמר לא צריך אני אבל אמר צריך אני אין שם בקיאינ תרי אלא
חד דאמר לא צריך מאכילין אותו על פי עצמו מר בר רב אשי אמר יכל
היכא דאמר צריך אני אפי' איכא מאה דאמרי לא צריך לדידיה שמעינן
שנאמר לב יודע מרת נפשו תנן אם אין שם בקיאינ מאכילין אותו ע"פ עצמו
טעמא דליכא בקיאינ הא איכא בקיאינ לא ה"ק בד"א דאמר לא צריך אני אבל
אמר צריך אני אין שם בקיאינ כלל מאכילין אותו ע"פ עצמו שנאמר לב יודע
מרת נפשו: מתני' ימי שאחזו בולמוס מאכילין אותו אפי' דברים טמאים
עד שיאורו עיניו מי שנשכו כלב שומה אין מאכילין אותו מחצר כבד שלו
ור' מתיא בן חרש מתיר ועוד אמר ר' מתיא בן חרש החושש בגרונו מטילין
לו סם בתוך פיו בשבת ימפני שהוא ספק נפשות וכל ספק נפשות דוחה
את השבת ימי שנפלה עליו מפולת ספק הוא שם ספק אינו שם ספק חי
ספק מת ספק כותי ספק ישראל מפקחין עליו את הגל מצאוהו חי מפקחין ואם
מת יניחוהו: גמ' ת"ר מניין היו יודעין שהאירו עיניו משיבחין בין טוב
לרע אמר אביי ובמעמא ת"ר ימי שאחזו בולמוס מאכילין אותו הקל הקל
טבל ונבילה מאכילין אותו נבילה טבל ושביעית שביעית טבל ותרומה
תנאי היא דתניא מאכילין אותו טבל ואין מאכילין אותו תרומה בן
תימא אומר תרומה ולא טבל אמר רבה היכא דאפשר בחולין דכולי
עלמא לא פליגי דמתקנינן ליה ומספינן ליה כי פליגי בדלא אפשר בחולין
מר סבר טבל חמור ומר סבר תרומה חמורה מר סבר טבל חמור אבל
תרומה חזיא לכהן ומר סבר תרומה חמורה אבל טבל אפשר לתקונה

הכי
לענין עדות אבל לענין אומדנא בתר דעות אזלינן וה"מ לענין אומדנא
דמונא אבל הכא ספק נפשות הוא והא מדקתני סיפא ואם אין שם בקיאינ
מאכילין אותו על פי עצמו מכלל דרישא דאמר צריך חסורי מיחסרא והכי
קתני בד"א דאמר לא צריך אני אבל אמר צריך אני אין שם בקיאינ תרי אלא
חד דאמר לא צריך מאכילין אותו על פי עצמו מר בר רב אשי אמר יכל
היכא דאמר צריך אני אפי' איכא מאה דאמרי לא צריך לדידיה שמעינן
שנאמר לב יודע מרת נפשו תנן אם אין שם בקיאינ מאכילין אותו ע"פ עצמו
טעמא דליכא בקיאינ הא איכא בקיאינ לא ה"ק בד"א דאמר לא צריך אני אבל
אמר צריך אני אין שם בקיאינ כלל מאכילין אותו ע"פ עצמו שנאמר לב יודע
מרת נפשו: מתני' ימי שאחזו בולמוס מאכילין אותו אפי' דברים טמאים
עד שיאורו עיניו מי שנשכו כלב שומה אין מאכילין אותו מחצר כבד שלו
ור' מתיא בן חרש מתיר ועוד אמר ר' מתיא בן חרש החושש בגרונו מטילין
לו סם בתוך פיו בשבת ימפני שהוא ספק נפשות וכל ספק נפשות דוחה
את השבת ימי שנפלה עליו מפולת ספק הוא שם ספק אינו שם ספק חי
ספק מת ספק כותי ספק ישראל מפקחין עליו את הגל מצאוהו חי מפקחין ואם
מת יניחוהו: גמ' ת"ר מניין היו יודעין שהאירו עיניו משיבחין בין טוב
לרע אמר אביי ובמעמא ת"ר ימי שאחזו בולמוס מאכילין אותו הקל הקל
טבל ונבילה מאכילין אותו נבילה טבל ושביעית שביעית טבל ותרומה
תנאי היא דתניא מאכילין אותו טבל ואין מאכילין אותו תרומה בן
תימא אומר תרומה ולא טבל אמר רבה היכא דאפשר בחולין דכולי
עלמא לא פליגי דמתקנינן ליה ומספינן ליה כי פליגי בדלא אפשר בחולין
מר סבר טבל חמור ומר סבר תרומה חמורה מר סבר טבל חמור אבל
תרומה חזיא לכהן ומר סבר תרומה חמורה אבל טבל אפשר לתקונה

בבלה, טבל ושביעית שביעית, טבל ותרומה תנאי היא דתנאי מאכילין אותו טבל ולא תרומה, בן תימא אומר תרומה ולא
טבל, ואוקמנא כי פליגי בדלא אפשר לתקוני, אבל בדאפשר לתקוני כולי עלמא מתקנין וספינן ליה.